

FOLKETINGET

EU-nyt

NYHEDSBREV | 21. JULI 2022

ECB hæver renten med 0,50 procentpoint

Den Europæiske Centralbank (ECB) har hævet renten med 0,50 procentpoint, hvilket er den første rentestigning siden 2011. ECB løfter samtidig sløret for det nye instrument, der skal modvirke for store renteforskellen mellem eurolandenes statsobligationer, hvilket netop er blevet aktualiseret af udviklingen i Italien.

Rentestigning på 0,50 procentpoint

ECB har i dag hævet renten med 0,50 procentpoint på de tre toneangivende renter. Renterne vil fra den 27. juli 2022 herefter være på:

- Den marginale udlånsfacilitet (dag til dag-lån): 0,75 pct.
- Eurosystemets primære markedsoperationer (lån på en uge): 0,50 pct.
- Indlånsfaciliteten (rente på indskud): 0,00 pct.

Dermed er der ikke længere negative renter, hvilket har været tilfældet for indlånsfaciliteten siden 11. juni 2014.

Rentestigningen kommer efter den seneste tids kraftige udvikling i inflationen på 8,6 pct. i euroområdet i juni og er større end de 0,25 procentpoint tidligere annonceret tilbage på mødet i ECB's Styrelsesråd den 9. juni 2022. Her blev det også tilkendegivet, at der sandsynligvis vil komme endnu en rentestigning på det pengepolitiske møde til september.

ECB udtaler i pressemeddelelsen, at "Styrelsesrådet fandt det hensigtsmæssigt at tage et større skridt, som det første skridt i normaliseringen af sin pengepolitiske rente, end det havde signaleret på sit foregående møde. Denne beslutning er baseret på Styrelsesrådets opdaterede vurdering af inflationsrisiciene og på den yderligere støtte til den effektive transmission af pengepolitikken, som TPI vil udgøre".

-
- [ECB's pressemeddelelse om dagens pengepolitiske beslutning](#)

ECB's toneangivende renter

ECB har tre såkaldte toneangivende renter, der udgøres af:

- **Renten på Eurosystemets primære markedsoperationer:** er den rente, som bankerne skal betale for at låne penge i ECB i en uge. Når de gør det, skal de stille sikkerhed som garanti for, at pengene bliver betalt tilbage.
- **Renten på den marginale udlånsfacilitet:** som er den rente, som bankerne skal betale for dag til dag-lån i ECB (dette koster mere, end hvis de låner i en uge).
- **Renten på indlånsfaciliteten:** som er den rente, som bankerne modtager – eller skal betale i perioder, hvor renten er negativ – for at foretage dag til dag-indskud i ECB.

↳ [ECB: udviklingen i de tre toneangivende renter](#)

Betydning for gældsomkostninger

De 19 eurolande har som bekendt en fælles pengepolitik, som varetages af ECB, hvorimod finanspolitikken varetages af det enkelte euroland, hvilket kan føre til stigende forskelle i låneomkostninger i takt med, at renterne stiger.

De forgældende lande som eksempelvis Italien vil typisk skulle betale en ekstra risikopræmie, når de optager nye lån. Den ekstra risiko måles typisk som forskellen mellem renten på en 10-årig statsobligation fra Tyskland og den 10-årige statsobligation fra det aktuelle euroland (det såkaldte "spread").

Politisk uro i Italien

Den politiske uro i Italien, der i dag har ført til Mario Draghis afskedsbegæring, har medført en stigning i renten på 10-årige italienske statsobligationer, så niveauet nu er 3,52 pct., hvilket er 2,26 pct. over en tilsvarende tysk statsobligation og en stigning på 0,22 procentpoint på blot to dage. De stigende omkostninger på den italienske gæld kan blive et presserende problem i lyset af det italienske gælds niveau på 150 pct. af BNP, som er EU's næsthøjeste efter Grækenland.

Nyt opkøbsinstrument

For netop at beskytte de mest udsatte eurolande fra en ny gældskrise har ECB også vedtaget et nyt såkaldt "*instrument til beskyttelse af den pengepolitiske transmission*" (Transmission Protection Instrument, TPI), hvilket er et nyt instrument til obligationsopkøb. Opkøbsprogrammet skal adressere stigninger i obligationsrenter i de enkelte eurolande, der ikke kan forklares ved rent økonomiske forhold. Instrumentet kan bruges til opkøb af værdipapirer fra den offentlige sektor med en tilbageværende løbetid på mellem et og 10 år. Der er ikke på forhånd sat nogen grænse for omfanget af opkøb via dette nye instrument.

ECB's Styrelsesråd vil på baggrund af en liste af kriterier vurdere, hvorvidt et land hvor opkøbsinstrumentet kan anvendes, fører en sund og bæredygtig finanspolitik og makroøkonomisk politik. Kriterierne vil omfatte:

-
1. Overholdelse af EU's finanspolitiske regelsæt (ikke under EU's procedure for uforholdsmæssigt store offentlige underskud).
 2. Ikke konstateret en alvorlig makroøkonomisk ubalance (ikke under EU's procedure for uforholdsmæssigt store makroøkonomiske ubalancer).
 3. Finanspolitisk bæredygtighed (bl.a. bæredygtig udvikling i gælden)
 4. Holdbare og bæredygtige makroøkonomiske politikker (efterlevelse af forpligtelserne i landenes genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten og Kommissionens landespecifikke anbefalinger på det finanspolitiske område under det europæiske semester).

Instrumentet kan aktiveres af ECB's Styrelsesråd på baggrund af en omfattende vurdering af markeds- og transmissionsindikatorer, opfyldelse af de nævnte kriterier samt en vurdering af, hvorvidt aktiveringen af opkøb er proportionalt med opnåelsen af ECB's primære målsætning.

- [ECB's pressemeddelelse om TPI-instrumentet](#)

ECB's prisstabilitetsmålsætning

ECB's primære opgave er at sikre prisstabilitet i euroområdet, hvilket defineres som en inflationstakst på 2 pct. om året på mellemlangt sigt. Inflationsmålsætningen er symmetrisk, hvilket vil sige, at inflation over og under de 2 pct. anses lige negativt.

Som bekendt har inflationsudviklingen ligget et godt stykke over denne målsætning i et stykke tid, hvilket er baggrunden for ECB's beslutning om at hæve renterne.

↳ [Mere om ECB's prisstabilitetsmålsætning](#)

Betydning for Danmark

Det forventes, at Nationalbanken vil følge trop og hæve renterne tilsvarende, da den danske krone via fastkurspolitikken er bundet til euroen.

Produceret og skrevet af:

Martin Jørgensen, EU-konsulent, 3622